

Rákóczi Krisztián

Két választás Szlovákiában: a megyei és a helyhatósági választások eredményei

Szlovákiában egy éven belül kétszer is önkormányzati választásokat tartottak: 2013 novemberében a megyei önkormányzatok (kerületek) képviselő-testületeinek, valamint a megyei elnökök megválasztására került sor, 2014 novemberében pedig települési önkormányzati választásokat tartottak. Országos viszonylatban az volt mindkét választás elsődleges tétje, hogy az egyedül kormányzó Smer újabb súlyos vereséget mér-e a szétforgácsolódott jobboldalra vagy sem. Magyar szempontból az volt a fő kérdés, hogy a parlamenten kívüli Magyar Közösség Pártjának (MKP) sikerül-e megőriznie a megyei és helyi önkormányzati struktúrákban a Most-Híd párttal szembeni előnyét. A Híd 2009-ben történt megalakulásával ért véget a bő tíz évig fennálló szlovákiai magyar egypártrendszer, és még abban az évben választásokon mérte össze erejét az MKP és a pártból kilépett politikusok által létrehozott szlovák-magyar tömörülés. Az etnikai párt a 2009-es megyei és a 2010-es helyi önkormányzati választásokat nagy fölénnyel megnyerte ugyan, de 2010-ben és 2012-ben sem sikerült átlépnie a törvényhozásba kerüléshez szükséges ötszázalékos küszöböt, míg legfőbb vetélytársának igen. Parlamenten kívüli pártként az MKP részére a most tárgyalásra kerülő voksolásokon létfontosságú volt a jó szereplés, ugyanis az etnikai párt számára a települési és a regionális erős beágyazottság biztosíthatja a helyi alapszervezetek túlélését, melyek nélkül egy sikeres törvényhozási választás levezénylése eleve esélytelen.

Megyei választások: fölényes Smer győzelem teljes érdektelenség mellett

A megyei önkormányzatok megválasztása (hagyományosan) rendkívül alacsony részvétel mellett zajlott le: az országos részvétel 20,11 százalékos volt, ami azt jelenti, hogy csak minden ötödik választásra jogosult

állampolgárt érdekelték a megyei voksolások.¹ Mivel az önkormányzati kerületi szervek megválasztásáról szóló 303/2001. számú törvény részvételi küszöböt nem szab meg a választások érvényessége és eredményessége szempontjából, megválasztásra került mind a 408 megyei képviselő. A 2009-es voksoláshoz képest még alacsonyabb is volt a részvétel: akkor a választók 22,9 százaléka járult az urnákhoz. Ugyanakkor a negatív rekordot a részvétel tekintetében a 2005-ös választások tartják, amikor csak a választópolgárok 18 százaléka ment el szavazni.

Az alacsony részvétel következtében a megválasztott képviselők és megyeelnökök legitimitása alacsony, ami a demokrácia szempontjából rendkívül káros. Annak ellenére, hogy a megyék például a szociális ellátó rendszer működtetésében, vagy az egészségügyi szolgáltatások biztosításában fontos jogkörökkel rendelkeznek, az emberek nem ismerik a megyei önkormányzatok mindennapi életükre gyakorolt hatásait. Feltehetően sokat javítana a megyék megítélésén, ha például jelentős gazdaságirányítási hatáskörrel ruháznák fel őket, és a szélesebb jogköreiknek köszönhetően tevékenységük bekerülne a közbeszédbe. Jelenleg ugyanis a kampányidőszakot leszámítva a média nagyon ritkán foglalkozik a megyei önkormányzatok tevékenységével. A megyei választások iránti alacsony érdeklődés talán legfontosabb oka, hogy az emberek nem tudnak azonosulni az 1997-ben kialakított államigazgatási kerületekkel. A nyolc önkormányzati régió határai semmilyen történelmi vagy kulturális hagyományt nem követnek, a gazdasági és a földrajzi adottságokat sem veszik figyelembe. A kerületek határainak kijelölésekor fontosabb szempont volt az is, hogy a magyarok által lakott dél-szlovákiai területeket minél több magasabb szintű területi egységbe sorolja. Ennek köszönhetően a nyolc megyéből ötben élnek magyarok, arányuk egyik megyében sem éri el a harminc százalékot. A magyar egységet szándékosan megbontó területi elrendezés talán legjobb példája Csallóköz esete: a Duna és a Kis-Duna által körülölelt folyami sziget a megyék létrehozásakor három közigazgatási egység által lett szétszabva. Áruklódó, hogy a megyei választásokról szóló törvény eredetileg csak egyfordu-

¹ A Szlovák Statisztikai Hivatal 2013-as megyei önkormányzati választásokról szóló oldala: <http://volby.statistics.sk/osk/osk2013/>

lós voksolással számolt a megyeelnökök megválasztása kapcsán, ám ezt végül módosították, mert a szlovák pártok attól tartottak, hogy Nyitra megyében, ahol a magyarság aránya megközelíti a harminc százalékot, előfordulhat, hogy a szlovák szavazatok szétforgácsolódása miatt a magyar jelölt lesz a befutó.

Míg a polgárok részéről alacsony választói aktivitás kísérte a megyei választásokat, addig a politikai pártok, mozgalmak élénk érdeklődést mutattak a megszerezhető tisztségek, mandátumok iránt. A nyolc megyei elnöki posztért 66 jelölt, a 408 képviselői mandátumért a 2500-at meghaladó számú jelölt indult. Mintegy háromtucatnyi párt indult a választáson. A legjobb eredményt a hivatalos végeredmények szerint az egyedül kormányzó Irány – Szociáldemokrácia (Smer-SD) érte el 161 mandátumot szerezve a 408-ból. A választási statisztika szerint a Kereszténydemokrata Mozgalom (KDH) 57, a Magyar Közösség Pártja (MKP) 38, a Szlovák Demokratikus és Keresztény Unió (SDKÚ) 31, a Most-Híd 17, a Szabadság és Szolidaritás (SaS) 9 képviselői helyet szerzett. A fennmaradó mintegy száz hely túlnyomó többségét a függetlenként indult jelöltek szerezték meg, illetve körülbelül tucatnyi pártnak sikerült egy-két mandátumot szereznie.

A 2013. november 9-én megtartott választás a Smer elsőprő győzelmét hozta. A nyolc megyéből hétben a kormánypárt szerezte meg a legtöbb mandátumot, közülük négyben (Besztercebánya, Eperjes, Nyitra és Trencsén) a pártnak egyedül vagy koalícióban indulva abszolút többsége lett a képviselő-testületben. A megyeelnök-választáson is kiemelkedően jól szerepelt a Smer; a három „északi” kerületben (Eperjes, Trencsén, Zsolna) a kormánypárt jelöltje megszerezte az összes érvényesen leadott szavazat abszolút többségét. Trencsében Jaroslav Baška, Zsolna megyében Juraj Blanár, Eperjesen pedig Peter Chudík győzött. Ezekben a kerületekben tehát eredményes volt a megyeelnök-választás, így második fordulóra csak a „déli” megyékben került sor két héttel később. A november 23-án megtartott választáson az érdeklődés az első fordulóban tapasztaltnál is gyengébb volt: a közel 2,8 millió jogosult választópolgár közül mintegy 480 ezren vettek részt a választáson, vagyis a második fordulóban a részvételi arány mindössze 17,29 százalékos volt.

A megyei választások eredményei a „déli” magyarlakta megyékben

A Magyar Közösség Pártja a 2009-es választásokhoz hasonlóan ezúttal is jobb eredményt ért el, mint a Most-Híd, ám győzelme most kisebb arányú lett. Míg az MKP négy évvel korábban 40 képviselői mandátumot szerzett, 2013 novemberében 37 megyei önkormányzati helyhez jutott. További két mandátum is az MKP-hoz köthető: Gujber László, a párt szenci járási alelnöke párttagságát felfüggesztve a Pozsony megyei koalíciós listán jutott a közgyűlésbe, valamint az MKP támogatta Nyitra megyében a függetlenként induló Cseri Zitát, a lévai járásbeli Nagyölvéd polgármesterét. A Híd 2009-ben mindössze két helyet szerzett, a 2013-as választások eredményeként 16 képviselője lett. 2009 őszén a Híd egy frissen alakult párt volt, járási szervezetei még csak kialakulóban voltak, azóta viszont jelentősen átalakult a politikai helyzet: a szlovák-magyar vegyes párt két parlamenti választáson, 2010-ben és 2012-ben is jobb eredményt ért, mint az MKP.² A Híd a mostani voksoláson a fővárost leszámítva mindenütt vereséget szenvedett az MKP-tól, az etnikai párt a magyarok által sűrűn lakott járásokban jelentős előnyt tudott felmutatni.

Robert Fico kormányfő pártja egyedül Pozsony megyében bukott el, igaz, ott hatalmas vereséget szenvedett: a 2009-2013 közötti időszakban a 44 fős megyei parlamentben tíz képviselője volt a Smernek, az új ciklusban azonban mindössze egy hellyel kell beérnie. Pozsonyban a jobboldali pártok taroltak: az SDKÚ, a KDH, a Most-Híd, az MKP, az SaS, a Polgári Konzervatív Párt (OKS), valamint a Zöldek Pártja (SZ) tömörülésekből összeállt széles jobbközép koalíció a 44 mandátumból 34-et szerzett meg. A koalíciós szerződés szerint a KDH 12, az SDKÚ 10, az SaS és a Most-Híd 8-8, az MKP 3, az OKS 2, az SN pedig 1 jelöltet indított a közös listán. A megállapodás értelmében a Szenci járásban két jelöltet, Pozsonyban egy jelöltet állíthatott az MKP, a három jelölt mind-

² Az MKP és a Most-Híd szavazóiról lásd az alábbi forrásokat: Lampl Zsuzsanna: A rejtőzködés misztériuma, avagy adatok az MKP és a Most-Híd választási eredményéhez. *Fórum Társadalomtudományi Szemle*, 2010. 2. sz., 47–61.; Ravasz Ábel: Szlovákiai magyar választói viselkedés a számok tükrében. *Új Szó*, 2012. május 26.; Ravasz Ábel: Szlovákiai magyarok mint választók, 2009–2013. *Magyar kisebbség*, 2013. 2. sz., 41–68.

egyikének sikerült mandátumot szereznie a megyei közgyűlésben. A fentebb említett Gujber László a koalíciós szerződés által a Hídnak fenntartott nyolc hely egyikén indult, őt a korábban leírtaknak megfelelően MKP-s képviselőként tartjuk számon. A Most-Híd országos eredményei alapján a fővárosban szerepelt a legjobban, hat képviselői helyet szerzett a megyei parlamentben. A megyeelnök a hétpárti koalíció közös jelöltje, a tisztséget az előző ciklusban is betöltő Pavol Frešo SDKÚ-elnök lett. Megválasztására a második fordulóban került sor, ahol óriási fölényrel, a szavazatok közel 75 százalékával győzte le a Smer által indított Monika Flašíková-Beňovát. Pozsonyban megyeelnök-helyettes lett az MKP színeiben Németh Gabriella, valamint a Hidas Ožvald Erszébet is.

Nagyszombat megyében az MKP megőrizte pozícióját, 11 képviselői helyet sikerült szereznie, míg a Híd a korábbi egy helyett ezúttal négy mandátumhoz jutott a megyei önkormányzati testületben. A megye két magyarok lakta járásában, a Dunaszerdahelyiben és a Galántaiban az MKP és a Most-Híd osztozott az összes megszerezhető képviselői helyen. A Dunaszerdahelyi járásban az országosnál valamivel magasabb volt a részvételi arány, a választásra jogosultak 21,97 százaléka járult az urnákhoz. A megszerezhető nyolc mandátumból az MKP-nak hat helyet sikerült begyűjtenie, a Hídnak kettőt. A Galántai járásban 18 százalékos részvétel mellett a hét megszerezhető mandátumból ötöt kapott az MKP, kettőt a Híd. A megyeelnöki tisztségért folyó küzdelem magyar szempontból ebben a kerületben volt a legérdekesebb. A posztért az újrázni akaró, függetlenként induló, de a Smer, valamint a Szlovák Nemzeti Párt (SNS) és a szlovák kommunisták (KSS) támogatottságát bíró Tibor Mikuš mellett harcba szállt Berényi József, az MKP elnöke, Nagy József, a Most-Híd dunaszerdahelyi erős embere (2014 májusában európai parlamenti képviselőnek választották), valamint a KDH és az SDKÚ támogatásával Ivan Uhliarik. A november 9-i választáson egyik jelölt sem szerezte meg a leadott voksok abszolút többségét, a két héttel későbbi fordulóban a meggyőző fölényt felmutató Mikušnak Berényi József lett a kihívója. Berényi az első fordulóban éles küzdelmet folytatott a második helyért: Uhliarikot mindössze 55, Nagy Józsefet pedig 165 szavazattal sikerült megelőznie. Fontos hangsúlyoznunk, hogy a két magyar jelölt közti szoros eredmény nagyban köszönhető a szlo-

vák szavazóknak: Berényi a szlovák járásokban 400-nál kevesebb voksot kapott, míg a Híd politikusa ugyanezen járásokban ötször annyi szavazatot gyűjtött össze. Ez egyben azt is jelenti, hogy a két magyar járásban nem volt nagyon szoros a kettejük eredménye.³ A megyeelnök-választás második fordulójában Tibor Mikuš a szavazatok 60,3 százalékát megszerezve védte meg posztját, az OKS támogatását bíró Berényi József a voksok 39,7 százalékát gyűjtötte be. A két forduló között Nagy József is Berényi támogatására bízta szavazóit, és az eredmények alapján valószínűsíthető, hogy a Hidas politikus támogatói a második fordulóban az MKP elnökére szavaztak. A választók mobilizálása összességében tehát jól sikerült, Berényi a második fordulóban 31 884 szavazatot kapott, vagyis megkétszereződtek a rá leadott voksok. Az 1. táblázatból jól látszik, hogy Berényi a magyarok által elenyésző számban lakott öt Nagyszombat megyei járásban a második fordulóban meg tudta szólítani a Nagy József-re voksolókat, ezzel meghatszorozta az ezekben a járásokban összegyűjtött szavazatai számát.

1. táblázat. Nagyszombat megyében a magyar megyeelnök-jelöltekre leadott szavazatok⁴

Területi egység	1. forduló					2. forduló		
	Részvételi arány	Berényi József		Nagy József		Részvételi arány	Berényi József	
		Voks	Arány	Voks	Arány		Voks	Arány
Dunaszerdahelyi járás	21,97	9 888	46,61	8 937	42,12	23,47	21 364	91,88
Galántai járás	17,93	4 056	29,19	3 094	22,20	19,26	8 080	52,56
Szlovák járások összesen*	15,97	395	0,90	2 143	4,60	13,94	2 440	5,86
Nagyszombat megye	17,46	14 339	18,33	14 174	18,12	17,28	31 884	39,73

* Galgóci, Nagyszombati, Pöstyéni, Szakolcai és Szenicei járások.

³ Érdekességként megemlíthető, hogy Ravasz József, a Roma Unió megyeelnök-jelöltje október végén jelentette be, hogy visszalép Nagy József javára. Ravasz ennek ellenére valamivel több mint 300 voksot kapott; amennyiben ez a szavazatszám Nagy József voksait gyarapította volna, úgy teljesen másként alakulhatott volna az elnökválasztás első fordulójának eredménye.

⁴ Forrás: Szlovák Statisztikai Hivatal, www.statistics.sk

A választásokat követően a 11 MKP-s képviselő a 12 fős Smer-frakcióval, valamint a függetlenekkel lépett szövetségre, így kényelmes többséggel rendelkeznek a 40 fős megyei parlamentben. Az etnikai párt tehát Pozsony mellett Nagyszombat megyében is a kormányzó koalíció tagja lett. A koalíciós együttműködésnek köszönhetően az MKP megtarthatta az egyik alelnöki posztot, melyet az előző ciklusban Kvarda József töltött be. Az ő hatáskörébe tartozott a Dunaszerdahelyi és a Galántai járás, valamint a regionális fejlesztés és a regionális politika. A megyei közgyűlés 2014 februárjában választotta meg Mikuš három helyettesét, az egyik alelnök Berényi József lett, Kvarda Józsefével azonos jogkörökkel. Három bizottsági elnöki poszt is az MKP-é lett: a közlekedésügyi bizottság élére Bacsó László, Nyárasd polgármestere került, az oktatási és kulturális bizottságot Pék László, a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségének volt elnöke vezeti, Hájos Zoltánt, Dunaszerdahely első emberét pedig a mandátumvizsgáló bizottság elnökének választották. A párt a területfejlesztési bizottság alelnöki posztját is megszerezte, a tisztséget az MKP fiatal képviselője, Forró Krisztián tölti be.

Nagyszombathoz hasonlóan Nyitra megyében is a Smer volt a legsikeresebb, az MKP pedig a második legeredményesebb párt. Az 54 fős megyei parlamentben a Smer KDH-val közös koalíciója abszolút többséghez jutott (32 mandátum), az MKP pedig a többi jobboldali párttal ellenzékben maradt. Az ötpárti jobbközép koalíciónak (SDKÚ, Most-Híd, SaS, OKS, Új Többség) mindössze három mandátumot sikerült megszereznie, ezek egyikét a Híd politikusa tölti be, míg az MKP a legtöbb magyart számláló megyében 15 képviselőt juttatott a közgyűlésbe. Az Érsekújvári járáshoz tartozó Párkányi körzetben mind a három mandátumot az MKP szerezte meg, a párt jelöltjei kétszer annyi szavazatot kaptak, mint a Híd politikusai. A Komáromi járás nyolc képviselői helyéből hetet az MKP tölthet be, a nyolcadik mandátumot a szlovák pártokkal koalícióban induló Híd szerezte meg. A Vágsellyei járásnak járó öt mandátumból négyet szerzett meg az MKP, az ötödik képviselői hely az SDKÚ-é lett. A Lévai járásban is sikert ért el az MKP: a 2009-2013 közti időszakban nem volt képviselője az etnikai pártnak a járásban, 2013 őszén viszont két mandátumot is sikerült szereznie. A képviselőválasztáshoz hasonlóan a megyeelnök-választás is a Smer-KDH

koalíció sikerét hozta: a megyét 2001 óta irányító Milan Belica a voksolás második fordulójában a szavazatok 55,6 százalékát szerezte meg, győzelmet aratva ezzel Tomáš Galbavýn, a jobboldali koalíció és az MKP közös jelöltjén.

Besztercebánya megyében ugyancsak a Smer-KDH koalíció szerzett többséget, a 49 fős testületben 25 képviselője lett a szövetségnek. Ebben a megyében volt a legmagasabb a részvételi arány (24,59%). A megyeelnöki tisztségért folytatott küzdelem itt hozta a legnagyobb meglepetést: az első fordulóban Vladimír Maňka, aki a Smer és a KDH mellett az MKP támogatását is magáénak tudhatta, győzött ugyan, de kihívója a második körben nem az SDKÚ, az SaS és a Most-Híd által indított Ludovít Kaník lett, hanem a Mi Szlovákiánk Néppárt (LSNS) vezetője, Marián Kotleba. Kotleba pártjának elődje a betiltott Szlovák Testvériség (Slovenská pospolitost') még egyebek mellett magyar- és zsidóellenességéről volt ismert, a mozgalom aktivistái számos alkalommal a második világháború alatti Josef Tiso vezette fasiszta bábáram korszakát idéző Hlinka Gárda egyenruhájában masíroztak. Az elmúlt években Kotleba a magyarellenességet már hanyagolta, és a meleg ellen intézett kirohanásai mellett teljes egészében a romák kerültek a célkeresztjébe. Besztercebánya megye lakosságának nagy része nehéz anyagi körülmények között él, magas a munkanélküliség. A rossz szociális állapotokra építve fogalmazta meg Kotleba a legfőbb üzenetét: az állam a romákat támogatja a becsületesen dolgozó társadalom kárára. A romaellenesség a második fordulóban széles tömegeket tudott megszólítani, majdnem 25 százalékos megyei részvétel mellett Kotleba közel háromszor annyi voksot kapott, mint a két héttel korábbi első körben. Az LSNS vezetője 71 397 szavazatot szerzett, Maňka pedig háromezer voksot veszítve 57 164 szavazaton zárt. A választási statisztika szerint a túlnyomórészt magyarok által lakott területeken a baloldali jelölt jobb eredményt ért el, mint a szlovák járásokban, de a kisebbségellenes Kotleba is számíthatott magyar szavazatokra. Kotleba a legnagyobb arányban a Breznóbányai, a Besztercebányai, a Garamszentkereszti és a Rimaszombati járásokban győzött, Maňka a Zólyomi és a Nagykürtösi járásokban ért el jó eredményt. A szélsőséges szervezet vezére ott volt a legsikeresebb, ahol a korábbi választásokon rendre a Smer szerezte meg a szavazatok többségét.

Besztercebánya megye volt az egyetlen, ahol sikerült megyei szintű együttműködést kialakítania az MKP-nak és a Híd-nak, ám az nem hozta meg a várt eredményt. Annak érdekében, hogy a két pártra leadott szavazatok ne forgácsolódjanak szét, a szervezetek vállalták, hogy csökkentett létszámban állítanak képviselőjelölteket a megyei választások során. A megegyezés értelmében a Rimaszombati járásban a lehetséges hat képviselői helyre mindkét párt 4-4, a Losonci járásban megszerezhető öt helyre 3-3, a Nagykürtösi és a Nagyrőcei járásban megszerezhető 3-3 helyre pedig 1-1 képviselőjelöltet állítottak. A Híd-nak egyetlen jelöltje sem került be a megyei közgyűlésbe, az MKP-s képviselők száma pedig hétről⁵ ötre csökkent. A Rimaszombati járásból az eddigi kettő helyett a 2013–2017 közti ciklusban hárman ülnek az MKP színeiben a megyei képviselő-testületben. A Losonci járásnak öt képviselői helye van, az MKP a korábbi három helyett csupán egy posztot tudott megszerezni. A mandátumokért folyó küzdelem itt nagyon szoros volt: Szvorák Zsuzsanna esetében 15 szavazaton múlt, hogy nem sikerült a mandátumszerzés. A Nagykürtösi járás három képviselői posztjának egyikét – akárcsak az előző ciklusban – az MKP-s Jámbor László nyerte el. A Nagyrőcei járásban viszont ezúttal nem sikerült a mandátumszerzés: a három képviselői hely egyikét korábban Szögedi Anna töltötte be, ezúttal mintegy 300 szavazaton múlt a megyei közgyűlésbe való bejutása.

A kassai közgyűlésben a Smer szerezte meg a legtöbb mandátumot: 26-ot az 57-ből. A KDH–Most–Híd–SDKÚ jobboldali koalíciónak 15 képviselőt sikerült bejuttatnia a megyei parlamentbe, közülük hárman Hidasok. Az MKP négy mandátumot szerzett: egyet a Töketerbesi járásban, hármat pedig a Kassa-vidéki járásban. A Híd három képviselőjéből kettő a magyarult járásokból jutott be: Burdiga Pál a Rozsnyói, Sačko Géza a Töketerbesi járásból. Megyeelnökké a második fordulóban választották meg Zdenko Trebulát. A régi-új vezető a Smer jelöltjeként indult az MKP és a Híd támogatásával. Az elnöki tisztségért folyó

⁵ Más számítások szerint nyolc képviselője volt az előző ciklusban az MKP-nak Besztercebánya megyében: Juhász Péter függetlenként került be a közgyűlésbe 2009-ben, de 2013 őszén már az MKP listáján szerzett mandátumot a legtöbb szavazatot kapott Rimaszombat járásbeli képviselő-jelöltként.

küzdelem szorosnak bizonyult: Trebulá a szavazatok 53,1 százalékát szerezte meg, ellenfele, Rudolf Bauer, a Szlovákiai Konzervatív Demokraták (KDS) jelöltje 46,9 százalékot kapott, miközben a részvétel rendkívül alacsony, mindössze 12,21 százalékos volt. Rudolf Bauer elsősorban a kassai választókerületekben volt sikeres, a Smeres jelölt pedig elsősorban a keleti és a részben magyarok által lakott területeknek köszönheti újraválasztását. Trebulát a közgyűlésben a Smer mellett az MKP és a Híd képviselői is támogatják, ezzel a Híd kettő, az MKP pedig három megyében lett az önkormányzatot irányító többség tagja. Az etnikai pártnak Kassán is sikerült egy alelnöki helyet szereznie Zachariaš István személyében.

A megyei önkormányzati választásokat megelőzően az MKP és a Híd egyaránt szorgalmazták, hogy a szavazatmaximálás érdekében kerüljön sor koalíciókötésekre a két párt között. Ennek formájáról azonban a tárgyalások kezdetétől eltért a két szervezet elképzelése: az MKP járási szintű koalíciókat akart, míg a Híd megyei szintű szövetségekhez ragaszkodott. Az MKP javaslata az volt, hogy azokban a választási körzetekben, ahol a magyarság többséget alkot, mindkét párt teljes listával induljon, a többi körzetben viszont legyen megegyezés a koalícióról. A Híd azonban csak a megyei szintű koalíciókötéseket volt hajlandó támogatni, így végül Pozsony mellett – ahol széles jobboldali koalíció tagja volt a két párt – csak Besztercebánya megyében sikerült szövetségre lépnie az MKP-nak és a szlovák-magyar vegyes pártnak. A választási eredmények tükrében a szövetségkötések kapcsán az MKP álláspontja helyénvalónak bizonyult: a három magyar többségű választási körzetben (Dunaszerdahely, Komárom, Párkány) a két párt egymással szemben indulva is elvitte az összes megszerezhető mandátumot, sőt ugyanez történt a mindössze 35 százaléknyi magyar lakossal bíró galántai körzetben is.

Helyi önkormányzati választások

A megyei önkormányzati választásokat 2014 őszén újabb önkormányzati voksolások követték: november 15-én került sor a helyhatósági választásokra Szlovákiában, mely során 2921 önálló település és városrész polgármesterének személyéről, valamint közel 21 ezer képviselő-testületi

tagról dönthettek a választók. A választásra jogosult mintegy 4,5 millió polgár közel fele járult az urnákhoz, az országos részvételi arány 48,34 százalék volt, ami a megyei választás részvételi adataival összevetve kielégítő eredménynek tekinthető. A 2002 óta megtartott helyhatósági választásokon egyébként a részvétel 47-49 százalék között mozgott, a 2014. évi voksolás is ebbe a sorba illeszkedik.

Mint említettük, a választók a megyerendszert nem érzik magukénak, túlnyomó többségük nem tanúsít érdeklődést a képviselők megválasztása iránt, illetve tevékenységüket nem kísérik figyelemmel. A települési önkormányzati választások iránt nagyobb az érdeklődés, a választók inkább tudatában vannak, hogy a hozzájuk legközelebb álló „hatalomgyakorlókat” választják meg, akik tevékenysége könnyebben ellenőrizhető, mint az országos politikában tevékenykedők munkája. A helyhatósági választások során a szavazásnál az ideológiai szempontok hátrébb sorolódnak, és előtérbe kerülnek a jelöltek személyes kompetenciái, a helyi közösségben elfoglalt pozíciójuk, közéleti tevékenységük eredményei. A kisebb közösségekben, falvakban és kisvárosokban a részvételi arány bőven meghaladta az országos átlagot, 60-70 százalék körül mozgott, de szép számmal találunk 70, sőt 80 százalékos részvételt meghaladó falvakat is. A fővárosban, illetve további öt megyeszékhelyen a részvétel 35 százalék körüli volt, azaz csak a lakosság harmada kapcsolódott be a választásokban. Zsolnán a választók aktivitása átlépte a 40 százalékot, Nyitrán viszont éppen csak meghaladta a 25 százalékot. A járási székhelyek többségében is jócskán elmaradt a részvétel az országos átlagtól.

Az önkormányzati választások sajátossága, hogy helyi szinten a parlamenti viszonyoknak sok esetben teljesen ellentmondó szövetségek jönnek létre a jelöltek mandátumhoz juttatása érdekében. A mostani választáson önállóan indulva 29 párt, illetve egyéb jelölő szervezet tudott legalább egy polgármesteri tisztséget megszerezni, 405 településvezetői posztot pedig koalíciós jelöltek tölthetnek be. Ezek a koalíciók összetételükben rendkívüli változatosságot mutatnak: összesen 114 kombinációban indított polgármesterjelölt lett győztes.

A helyhatósági választások legnagyobb győztesei – a megszerzett tisztségek számát tekintve – a független jelöltek voltak. A közel háromezer település több mint harmadát (1104) független polgármester irányíthatja

2014 és 2018 között. Az előző választáshoz képest tovább nőtt a függetlenek száma: 2010-ben 979 település vezetését nyerték el. A pártok közül a kormányzó Smer volt a legsikeresebb, négy évvel korábban 599 polgármestert adott Robert Fico miniszterelnök pártja, most 847 polgármesteri széket sikerült megszereznie. A politikai pártok sorában második lett a KDH 122 településvezetői poszttal. A Magyar Közösség Pártja egyedül indulva 107, a Most-Híd 87, a Háló (Siet) 52, az SDKÚ 48, a Szlovák Nemzeti Párt (SNS) 41 polgármesteri tisztséget szerzett önállóan. Hasonló a sorrend az önkormányzati képviselőket tekintve is. A független jelöltek közül hatezren jutottak mandátumhoz, a Smer 5 123, a KDH 2 190, az MKP 1 151, az SNS 841, a Most-Híd 829, az SDKÚ 817, a Siet 660 helyet szerzett meg. A négy évvel ezelőtti választáshoz képest tovább nőtt tehát a függetlenek térhódítása, bár meg kell jegyeznünk, hogy nagyon sok függetlenként regisztrált jelölt élvezte valamely párt, vagy pártok támogatását. A Smer tovább növelte a fragmentált jobboldallal szembeni előnyét, a jobbközép pártok mindegyike kevesebb önálló polgármesteri tisztséget tudott megszerezni. A KDH 40 posztot veszített, az MKP és a Most-Híd is kicsivel gyengébb eredményt ért el, a szétesőben lévő SDKÚ viszont hatalmasat zuhant: 2010-ben még 159 polgármesteri poszttal a harmadik legerősebb párt volt a Smer és a KDH mögött.

A pártok a koalíciókötések révén további mandátumokat szerezhettek, a legsikeresebb együttműködés a Smer-KDH és a Smer-SNS koalíció volt, előbbi 68, utóbbi pedig 50 polgármesteri tisztséget eredményezett. A harmadik legsikeresebb koalíciónak az MKP-Híd együttműködés bizonyult: a két párt közösen indulva 30 polgármesteri mandátumot szerzett. Az MKP és a Híd közötti választási együttműködés szlovák pártokkal kiegészülve további 12 mandátumot eredményezett, ebből a Smerrel való hármas együttműködés volt a legsikeresebb, ami nyolc pozíció megszerzését jelentette. Az MKP ezen felül további hat különböző összetételű koalíciót kötött szlovák pártokkal, ezek közül is a kormánypárttal való koalíciókötés bizonyult a legsikeresebbnek, ami négy polgármesteri tisztség megszerzését jelentette. A Magyar Közösség Pártja és a Most-Híd koalíciókötései az önkormányzati képviselők számát tekintve 112 mandátumot jelentettek. A Most-Híd a szlovák pártokkal (de az MKP nélkül) 27 különböző összetételű koalícióban ért el

sikert. Ezek közül a Hídnak is a kormányzó párttal való együttműködés volt a legkifizetődőbb: a szlovák-magyar vegyes párt a Smerrel 12 településvezetői posztot szerzett meg. Az MKP összesen 349 polgármesterjelöltet támogatott,⁶ közülük 211 volt az önálló jelölt, 69 a független, a többiek pedig vagy más párt jelöltjeként, vagy koalícióban indulva támogatta. A 349 jelölt közül összesen 208-an nyertek mandátumot.

2. táblázat. Az MKP és a Most-Híd által önállóan szerzett polgármesteri és önkormányzati képviselői mandátumok száma, valamint a két párt koalíciójában győztes településvezetők száma⁷

Választókerület	Részvételi arány	Polgármesterek		Önkormányzati képviselők		MKP-Híd koalícióban győztes polgármesterek
		MKP	Híd	MKP	Híd	
Pozsonyi	33,79	0	0	0	0	0
Szenci	51,76	1	1	25	10	2
Dunaszerdahelyi	51,57	15	6	191	87	5
Galántai	47,61	2	5	76	43	1
Komáromi	48,88	12	4	123	47	3
Lévai	50,57	9	8	112	59	3
Nyitrai	45,19	0	0	21	26	0
Érsekújvári	52,76	8	4	91	38	1
Vágsellyei	46,67	4	1	38	12	0
Losonci	52,33	3	4	48	52	1
Rimaszombati	55,26	16	21	135	131	7
Nagykürtösi	58,87	7	6	64	50	2
Kassai	34,45	0	0	1	2	0
Kassa-környéki	59,19	6	2	55	33	0
Nagymihályi	51,65	5	7	31	45	0
Rozsnyói	54,64	9	12	59	69	2
Töketeresesi	55,90	10	3	81	61	3
Többi választási körzet		0	3	0	64	0
Szlovákia összesen	48,34	107	87	1 151	829	30

⁶ Lásd részletesen: Erős közösség, fejlődő község – az MKP által támogatott polgármesterjelöltek. <http://www.mkp.sk/cikkek/hirek/2014/10/03/mkp-által-tamogatott-polgarmesterjeloltek3>; letöltve: 2015. február 18.

⁷ Forrás: Szlovák Statisztikai Hivatal, www.statistics.sk

A 2. táblázatból látható, hogy a legtöbb magyarlakta választókerületben az országos átlagot meghaladó volt a választók szavazókedve. Az MKP etnikai pártként csak a magyar területeken szerzett mandátumokat, a Híd ellenben három polgármesteri és 64 önkormányzati képviselői helyhez jutott a tisztán szlovákok által lakott régiókban. A Híd egyébként mindhárom polgármesteri helyét az Eperjesi kerületben található Felsővízközi (Svidník) járásban szerezte. Az MKP a két magyar többségű járásban, a Dunaszerdahelyiben és a Komáromiban is jobb eredményt ért el, mint a Híd, továbbá a Lévai, az Érsekújvári, a Vágsellyei, a Nagykürtösi, a Kassa-környéki és a Töketeresesi választókerületekben is több mandátumhoz jutott. A Most-Híd a Galántai, a Losonci, a Rimaszombati, a Nagymihályi és a Rozsnyói körzetekben szerepelt jobban.

A polgármester-választás a fővárosban és a megyeközpontokban is számos meglepetést tartogatott. Pozsonyban a volt SDKÚ-s Ivo Nesrovnal győzött, maga mögé utasítva a kormánypárt által támogatott regnáló városvezetőt, Milan Ftáčnikot, valamint a jobboldali pártok által támogatott Milan Kňažkot. Mindhárom jelölt függetlenként indult. Kňažko harmadik helye óriási meglepetés, a színész-politikus ugyanis a 2014 tavaszán tartott államfőválasztáson Pozsonyban elsőprő győzelmet aratott. Nagyszombatban is váratlan eredmény született: a független Peter Bročka néhány óriásplakáttal és a közösségi médiában folytatott kampányával a Smer és a jobboldali szövetség jelöltjeit is legyőzte, majdnem kétszer annyi szavazatot kapott, mint vetélytársai együttvéve. Nagyszombatnak egyébként 1990-től egészen 2014-ig kereszténydemokrata városvezetői voltak, így a megyeszékhely elvesztése súlyos érvágás a jobboldalnak. Eperjesen sikert könyvelhetett el a jobboldal, a város vezetését ugyanis sikerült megszereznie a Smer-től. A várost nyolc éven keresztül a függetlenként induló, de a kormánypárt támogatását élvező Pavel Hagyar vezette. A győztes a kereszténydemokrata Andrea Turčanová lett, aki mögött széles ellenzéki koalíció sorakozott fel a KDH, az SDKÚ, az Egyszerű Emberek (OLaNO), a Most-Híd, a Nova és a Sief támogatásával. Besztercebányát a függetlenként induló, a Smer és az SDKÚ támogatását élvező Ján Nosko irányítja a következő négy évben. Ő a független Peter Gogolát váltja a megyeközpont élén. Nyitrán harmadik ciklusát kezdhette meg Jozef Dvonč, a Smer–KDH–SNS koalíció jelöltje. Dvonč-

nak gyakorlatilag nem volt komoly ellenfele, 11 ezer szavazattal végzett az élen, a Sief jelöltje jócskán lemaradva, közel 2 500 vokssal lett a második. Zsolnán is megőrizte polgármesteri posztját a Smeres Igor Choma, a jobboldali pártok által indított Martin Barčík a második lett, míg harmadik helyen a várost 1990-2006 között irányító Ján Slota (SNS) végzett. Kassán ugyancsak megőrizte pozícióját a Smeres Richard Raši, miután a szavazatok több mint felét sikerült összegyűjtenie. A 2010 óta hivatalban lévő városvezető jobboldali kihívója, Rudolf Bauer volt, aki több mint 11 ezer vokssal maradt el tőle. A jobboldali jelölt az előzetes várakozások alapján esélyes volt a győzelemre, egy évvel korábban ugyanis kevésen múltott, hogy nem ő lett Kassa megye első embere. Trencsénben a független jelölt, regnáló városvezető Richard Rybníček lett a győztes, aki 2010 óta irányítja a várost. Négy évvel korábban még a Smer támogatásával győzött, a kormánypárt azóta azonban vészesen meggyengült a megyeszékhelyen: az előző ciklust még 13 önkormányzati képviselővel záró pártnak csupán egy mandátumot sikerült szereznie a városi képviselő-testületben. A jobboldali ellenzék sem rendelkezik erős bázissal a városban: a széles jobbközép koalíció csak négy mandátumot szerzett, a fennmaradó húsz helyet pártonkívüliek töltik be.

A déli, magyarok által lakott területeken a legtöbb város esetében presztízscsata folyt a két legnagyobb vetélytárs, a Most-Híd és az MKP között a települések irányításáért. Az alábbiakban e küzdelem legfontosabb színhelyeit tekintjük át részletesebben, a többi magyarlakta városnál pedig csak a végeredmény rövid ismertetésére térünk ki.

Dunaszerdahelyen öt jelölt indult a polgármesteri székért, köztük a várost 2009-től irányító Hájos Zoltán. Az MKP politikusa a szavazatok 43 százalékát (3 194 voks) megszerezve lett első, második helyen végzett Csicsai Gábor (Most-Híd) 32 százalékkal (2 372 szavazat). Hájos ugyan meggyőző fölényrel lett első, de ebben nagy szerepet játszott, hogy a vetélytárs pártot számos belső konfliktus gyengítette. Az önkormányzati választásokat megelőzően többen kiléptek a Most-Híd városi frakciójából, miután kiderült, hogy nem szerepelnek majd pártjuk önkormányzati választási jelöltlistáján. A korábbi hidas önkormányzati képviselők szerint Nagy József, a Híd EP-képviselője, a párt városi szervezetének elnöke, valamint Csicsai Gábor, a tömörülés parlamenti képviselője, a

Híd járási szervezetének elnöke antidemokratikusan döntöttek a jelöltek személyéről. A belharcoknak köszönhetően meggyengült párt dunaszerdahelyi képviselő-testületi frakciójából végül összesen heten léptek ki, ennek következtében a Híd frakciója meg is szűnt, továbbá elhagyta a pártot a helyi alapszervezeti elnök, Sebők Pál is. Sebők, valamint Dakó Sándor, a frakciót elhagyó politikusok bejelentették, hogy függetlenként indulnak majd a polgármesteri tisztségért. A voksoláson második Csicsaitól végül sok szavazót vittek el, Dakó ugyanis 15 százaléknyi szavazattal harmadik lett, Sebők pedig a voksok hat százalékát szerezte meg, előbbi 1 086, utóbbi 418 szavazatot szerzett. (Az ugyancsak függetlenként induló Kulcsár Lajos a voksok négy százalékával az ötödik helyen zárt.) A 25-tagú képviselő-testület összetételén is megmutatkozik a Híd párton belüli konfliktus: a testületbe 16 MKP-s, négy hidas és öt független képviselő jutott be, míg az előző ciklus kezdetekor 13 képviselője volt az MKP-nak és 11 a Hídnek.

A Dunaszerdahelyi járás második legnagyobb városában, Somorján már jóval a választások előtt, a jelöltállítás határidő lejártakor eldőlt, hogy Bárdos Gábor regnáló polgármester újabb négy évre kap felhatalmazást a választóktól. Az MKP jelöltje ugyanis kihívó nélkül maradt, a 25,87 százalékos alacsony részvétel javarészt ennek köszönhető. Meglepetés azonban még így is született, a 19 fős képviselőtestületben csak egy helyet szerzett a vegyes párt, az összes többi helyet az MKP-s jelöltek kapták. További meglepetés volt, hogy Érsek Árpád, a Híd parlamenti képviselője nem szerzett mandátumot a testületben. Érsek egyébként Csicsai bukása után időközben a járási alapszervezet vezetője lett.

A választás Nagymegyeren is váratlan eredményt hozott: az újrázni akaró polgármester, Néveri Sándor (MKP) súlyos vereséget szenvedett a város korábbi vezetőjétől, Lojkovič Sámuelttől. A viszonylag magas, 51,38 százalékos szavazókedv mellett lezajlott helyi választáson a korupció vádjával jogerősen elítélt Lojkovič a voksok 52 százalékát szerezte meg.

Szencen Karol Kvál maradt a város polgármestere, aki 2002 óta tölti be a tisztséget. Kvál függetlenként indult az MKP-Híd-SDKÚ-Sief-SaS nagykoalíció támogatásával. Galántán a független Peter Paška legyőzte Ladislav Maťašovský regnáló polgármestert. Maťašovský az

MKP és az SDKÚ támogatásával indult, eredménye csak a negyedik helyre volt elég. Takáč Zsolt, a Híd jelöltje a harmadik helyen végzett. Érsekújvárbán Klein Ottokár operaénekest választották meg a 12 éven át a várost irányító Gejza Pischinger helyére. A KDH–SDKÚ–Smer, valamint a Híd által támogatott jelölt magabiztos győzelmet aratott a függetlenként induló, az MKP támogatását élvező Pischingerrel szemben. A városban a képviselőtestületi helyekért folyó versenyben koalícióra lépett az MKP és a Híd, azonban az együttműködés nem hozott átütő eredményt, a két párt csak hét helyet szerzett meg a 25-ből. Párkányban 24 év után sikerült leváltani Ján Oravecet. A független Eugen Szabó, aki mögé a Híd, az MKP és a Smer is felsorakozott, kétszer annyi szavazatot kapott, mint elődje. Ógyallán meglepetésre Basternák Ildikó (MKP), a 2010-ben meggyilkolt egykori ógyallai polgármester, Basternák László özvegye győzött. Füleken négy aspiráns, két magyar és két szlovák jelölt versengett a polgármesteri posztért. A győztes a Híd támogatását élvező, de függetlenként induló Agócs Attila lett, aki szoros küzdelemben múlta felül Szvorák Zsuzsannát, az MKP jelöltjét. Rimaszombatban a várost 2010 óta irányító Jozef Šimko győzött. A független jelöltet az MKP is támogatta. Rozsnyón fölényes győzelmet aratott Burdiga Pál, a Híd elnökségi tagja. A nagyobb pártok nem indítottak vele szemben jelöltet, támogatóként az MKP is felsorakozott mögé. Szepsiben 1990 óta az MKP-s Zachariaš István volt a polgármester, 2014-ben azonban már nem indult a posztért. A választást a független Slavomír Borovský nyerte, Petráš Irén, az MKP jelöltje második lett. Tornalján a hivatalban lévő polgármester a leadott szavazatok abszolút többségét szerezte meg; az MKP-s Szögedi Anna mögé beállt a Smer is. Királyhalmecet 2014 és 2018 között Pataky Károly irányíthatja, aki a Híd–Smer–KDH–SDKÚ–Sieť koalíciót maga mögött tudva kétszer annyi voksot gyűjtött, mint az MKP-s vetélytársa, Pásztor István.

Komárom volt az egyetlen olyan magyarlakta város, amelyben közös polgármesterjelölt állítására került sor az MKP és a Híd részéről, valamint közös jelöltlista indításában is egyezsége jutottak. A polgármesteri posztot végül a függetlenként induló Stubendek László szerezte meg, aki négy évvel korábban az MKP színeiben a második helyen végzett. A két párt városi szervezete szeptember elején írt alá megállapodást a közös

indulásról, melynek értelmében a megszerezhető 25 képviselői helyre a Híd 13, az MKP pedig 12 jelöltet állított közös listán, a közös polgármesterjelölt pedig Czíria Attila, az etnikai magyar párt városi elnöke lett. Az Összefogas Komáromért névre keresztelt paktum része volt, hogy Czíria győzelme esetén a két alpolgármestert a Most-Híd adhatja majd. A megegyezés megkötéséig úgy tűnt, hogy az MKP Stubendeket indítja majd a tisztségért, ám végül úgy nyilatkozott, hogy nem tud teljes mellszélességgel kiállni a koalíció mellett, úgy ítélte meg, hogy pártja eltért az eredeti irányvonalától, s ezzel elősegítheti a jelenlegi városvezetés ismételt hatalomra kerülését.⁸ (2010-ben a magyar-magyar párharc eredményeként Anton Marek lett Komárom első embere.) Az önkormányzati választáson 34,6 százalékos részvétel mellett végül az MKP-s párttagságát felfüggesztő Stubendek László győzött a voksok 37,56 százalékával (3877 szavazat). Czíria Attila 3047 szavazatot szerezve a második helyen zárt, harmadik pedig az eddigi városvezető, a független Anton Marek lett 1873 vokssal. A képviselő-testületi választás eredménye sem kedvezett a két párt összefogásának: a 25 tagú testületbe kilencen kerültek a Híd–MKP közös listáról, közülük hatan Hidasok, hárman MKP-sok, a testület többi tagja független. Sikeresen szerepelt a Komáromi Függetlenek Csoportja, 11 jelöltjük közül nyolcan jutottak mandátumhoz. Az MKP–Híd közös indulás tehát Komáromban kudarchoz vezetett, melyben szerepet játszhatott, hogy a két párt országos szervezete öt éven keresztül folyamatosan támadta egymást, a különböző választásokon egymás ellenében indultak, és mindezek tükrében a szavazók nem hitték el az őszinte szándékot a hirtelen jött együttműködés mögött. Rossz döntésnek bizonyult az is, hogy az MKP egy Stubendeknél kevésbé ismert, ennek megfelelően kevésbé népszerű jelölt indítása mellett döntött. A közös jelölt kudarcának ágyazott meg az is, hogy a két párt kampánya többet foglalkozott Stubendek László személyével, mint Czíria Attila és a közös képviselőjelöltek programjával. Feltételezhetően Czíriát döntően a Híd szavazói támogatták, míg az MKP-s választók a párt helyi erős emberét, a választásokon győztes

⁸ Stubendek elindul az MKP–Híd jelöltje ellen. Új Szó, 2014. szeptember 22. <http://ujso.com/napilap/kozelet/2014/09/22/stubendek-elindul-az-mkp-hid-jeloltje-ellen; letoltve: 2015. február 22.>

Stubendek Lászlót tüntették ki bizalmukkal. A két párt összefogása kapcsán hangsúlyozni kell, hogy az MKP olyan alkut kötött, mely a polgármesterjelöltje és az Összefogás Komáromért lista elsőprő győzelme esetén is inkább a Hídnek kedvezett volna, hiszen több Hidas önkormányzati képviselő, valamint két vegyes párti alpolgármester esetén Czíria mozgásteret meglehetősen szűk lett volna. Az MKP ráadásul egy olyan városban kötött egy számára kedvezőtlen alkut, ahol nem csupán a 2013-as megyei és a 2014-es európai parlamenti választásokon, de még a 2012-es előrehozott parlamenti választásokon is jobb eredményt ért el, mint a Híd.

A megyei önkormányzati, valamint a helyhatósági választások eredményei ismét megmutatták, hogy az MKP regionális beágyazottsága erős, és jobb mint a legfőbb rivális Most-Híd párté. A kommunális választásokon a szavazók az MKP-t hitelesebb alternatívának tartják, az etnikai párt két évtizedes múltjának köszönhetően sok helyi erős emberrel rendelkezik. A vegyes pártnak ilyen jelöltjei kevésbé vannak, és láthatuk, több jelentős magyarlakta városban, így Dunaszerdahelyen és Somorján is térvessztést szenvedett el a Híd. Gyengülő, válságban lévő helyi struktúrákkal a 2016 tavaszán esedékes parlamenti választásokra való felkészülés nehézkessé válhat. Jövőre pedig kiélezett küzdelemre lehet számítani a két párt között a magyar szavazókért, mert az MKP-Híd komáromi koalíciójának bukása után a vegyes párt részéről a választási együttműködés lehetősége ki lett zárva a 2016-os törvényhozási választásokon. Elhamarkodottnak tűnik azonban a Híd részéről az együttműködéstől való elzárkózás a komáromi eredményekre hivatkozva, hiszen 30 településen sikeres volt az MKP-Híd koalíciókötés, olyannyira, hogy a választásokon a Smer-KDH és a Smer-SNS szövetségek mellett ez volt a harmadik legtöbb polgármestert eredményező koalíció. A jövő évi törvényhozási választások tétje magyar szempontból az lesz, sikerül-e erősíteni a felvidéki magyarság parlamenti képviselőjét vagy sem. Ennek kapcsán érdekes lesz, hogy jövőre folytatódik-e az a tendencia, amely a 2013 őszétől megrendezett valamennyi szlovákiai választás (megyei önkormányzati, helyhatósági, európai parlamenti) egyik jellemzője volt, történetesen, hogy az MKP eredményesebben szerepel a Most-Hídnál.

Darcsi Karolina

A 2014-es ukrajnai választások és a kárpátaljai magyarság

A 2014-es év Ukrajna számára „hibrid háborút”, területi veszteséget, gazdasági mélyrepülést és számos emberáldozatot hozott. A meglehetősen nehéz és instabil körülmények között két előrehozott választást is tartottak. Májusban került sor az előrehozott elnökválasztásra, októberben pedig előrehozott parlamenti választásokat rendeztek. A tanulmányban a 2014-es ukrajnai elnökválasztás és a parlamenti választások előzményei és eredményei kerülnek ismertetésre, külön hangsúlyt fektetve a kárpátaljai magyarság helyzetére és szereplésére.

Ukrán elnökválasztás 2014

Előzmények, jelöltek

Az ukrán parlament 2014. február 22-i ülésén határozott arról, hogy megfosztja tisztségétől Viktor Janukovics államfőt és kiírta 2014. május 25-re az előrehozott elnökválasztást. A Központi Választási Bizottság (CVK) adatai szerint 23 jelölt indult Ukrajna elnöki posztjáért, tizenhatan függetlenként, heten pedig pártok színeiben. Miután ketten visszaléptek a jelöléstől, 21 elnökjelölt maradt versenyben. A jelöltek között egyaránt voltak korábbi közhivatalok, kormányzati pozíciót betöltött személyek, politikusok és a közélet számára kevésbé ismert új szereplők is. A népszerűségi listát Petro Porosenko vezette, a nyugat-barát üzletember-politikus Viktor Juscsenko elnöksége alatt a nemzetbiztonsági és védelmi tanács vezetője volt, majd rövid ideig külügyminiszeri posztot töltötte be. Janukovics elnöksége alatt, Azarov első kormányában néhány hónapig gazdasági miniszterként tevékenykedett, aktív szerepet